

og så bruge dem. Har man altid et par dummyer i lommen under luftturen, kan det være kilde til spændende træning og fortræffeligt samarbejde mellem menneske og hund. Kun fantasien sætter grænserne.

Den største fejl de fleste begår, er kun at træne i de discipliner m.m., som de regner med de skal igennem til en eller anden prøve. Det betyder at hunden hele tiden arbejder på grænsen til maksimum. Hvis man f. eks. kun anvender to duer og kaster dem ude i 50 m fra startlinjen, så kan hunden jo ikke mere. Er hunden derimod vant til at skulle finde 5 – 10 dummyer, som består af en rundstok med gammelt gulvtæppe omkring, i afstanden på 40 – 80 m fra startlinjen, så har den med garanti ingen problem med at finde to vellugtende duer 50 meter ude. Man skal også lære hunden at kigge efter hvor emnerne falder. Retrieverfolket kalder det markering, og et er en god ting under såvel prøve som jagt, når hunden begynder sin søgning der, hvor emnet er faldet.

Man skal også kunne dirigere sin hund, og det er ikke mindst vigtigt på vand, hvor man absolut ikke selv kan følge med. Lær hunden at rette sig efter enkle signaler på landjorden, et fløjt og en håndbevægelse, og når den kan det, skal det overføres til vandarbejdet. Hunden skal også kunne dirigeres på land på den anden side af sø eller å, for det er jo ikke sikkert, at anden hver gang falder ude midt på vandet.

Der er altså nok at arbejde med, og apporteringstræning giver ud over en dygtigere apportør også en meget samarbejdsvillig hund. Træn også hunde i spontan apport. Gem forskellige emner i terrænet og gå så en tur forbi de steder, hvor emnerne ligger. Hunden løber frit omkring, og ordet apport anvendes ikke. Hvis hunden finder vante emner og bringer dem, skal den have ros, så den lærer at bringe alt hvad den finder

af interesse til sin fører.

Hunden skal også lære at være en ærlig apportør. Det træner man ved at kaste et nyt emne, når hunden er på vej tilbage med det den lige har hentet. Den må naturligvis ikke lægge det emne den allerede har, for at hente det nye, og man griber naturligvis ind, hvis den viser tegn på det. Når den er på vej ind med nr. to kaster man nr. tre osv. Man kaster i flere forskellige retninger, så hunden bliver helt sikker i at hente og bringe ét emne af gangen.

Og endelig skal hunde bruges på praktisk jagt, for det er her den får rutine. Det er her den videreudvikler talentet og bruger hvad den har lært under træningen, men det er først og fremmest erfaringen under praktisk brug, der gør hunden til en god og sikker apportør.

Når jeg tænker tilbage har jeg altid haft gode apportører, men en enkelt overskygger dem alle, gordonsetteren Nick. Jeg har ikke tal på hvor meget han apporterede i sit lange jægerliv og hvor mange gange han på fremragende måde løste selv de sværeste opgaver. Han var efterspurgt på de store klapjagter, og her oplevede jeg at retrieverfolk ofte henvendte sig til mig om hjælp, når det blev rigtig vanskeligt, men grundlaget for hans ry som apportør blev også lagt i en ung alder, idet han halvandet år gammel apporterede over 200 stykker vildt i sin første jagtsæson.

Apportskolen

Af: Flemming Østergaard

Når jagt er bedst, lykkes alt, og en god situation afsluttes med en god og sikker apportering. Særlig glad bliver man de gangem, hvor hunden redder et lidt halvårligt skud og efter lang tids søgen bringer den spillevende fasan eller agerhøne til jægeren. De er i de stunder man er glad for sin hund, og det er der man virkelig høster frugten af god oplæring og træning.

Men hvordan får man så en god og sikker apportør? Der er to vigtige hjørnестene i al dresur, motivation og kommunikation.

Motivation

Hunden skal være motiveret for at arbejde for sin jæger, og jægeren skal være i stand til at fortælle hunden, hvad det er han eller hun gerne vil have den til at gøre. Tænk på, hvis det var tre sibirske tigre vi skulle dressere i stedet for en fuglehund. Her ville det næppe nytte at begynde med at ryste krabaten, knibe den i øret eller give den dressurhalsbånd på. Jeg tænker det

hele ville ende hurtigt og dramatisk.

Det er naturligt for en hund at tage byttet i munden og bære rundt på det. Det er også naturligt for hunden/ulven at hente bytte og aflevere det til flokføreren. På jagt kan en rigtig vanskelig apportering kun lykkes, hvis hunden virkelig har lyst til at løse opgaven. På den anden side er der også nogle ting, hunden skal. Den skal samle apportemnet op, når jeg beder den om det, og den skal holde på det, lige så længe jeg vil have det. Derfor er det egentlig ikke så svært at få en god og glad apportør, hvis man griber det rigtigt an.

Derfor er der følgende tre ting som en hundehvalp skal lære:

1. Lyst og glæde ved at hente og bringe et emne til føreren.
2. Den skal samle op, når føreren beder den om det.
3. Den må ikke slippe det, før føreren giver den lov.

Det første indpoder man i hvalpen lige fra starten af ved at have forskellige emner at lege med. En sammenrullet vante, en fjer-vinge eller en lille dummy. Man kaster genstandene og opfordrer hvalpen til at komme med det, når den har hentet det. Jeg bruger aldrig ordet apport i denne fase og sammenhæng. Det er leg, men det styrker samarbejdet, og giver hunden stor lyst til at apportere og en kolossal tryghed. Den opdager at legen ikke slutter. Jeg kaster vanten igen.

Apport, pind i mund

Punkt to starter vi med, når hvalpen er ca. tre måneder. Til det formål bruger man et stykke kosteskafte på ca 20 cm. Man lægger pinden i munden på hvalpen, klapper den og siger roligt: - Apport! Man tager pinden, og gentager øvelsen en tre-fire gange ikke mere. Hvalpen må aldrig blive ked af situationen. De næste uger har man hele tiden pinden inden for rækkevidde, så man lige kan tage en tre-fire øvelser mange gange hver dag.

Ros er vigtig. Alt for mange starter med at sige apport sådan meget bestemt, og når det så ikke virker, nærmest råber de AP-PORT!, medens de rykker vovse i halsbåndet. Hvad må hvalpen ikke tænke? – Hvorfor er far så vred? Der må være noget galt med den pind. Jeg skal ikke have pind i mund.

Princippet går ud på fire øvelser, tyve gange om dagen. Efter få dage åbner hvalpen villigt munden for at tage pinden. I virke-

ligheden bygger det på Pavlovs opdagelse af den betingede refleks hos hunde, i dette tilfælde ordet APPORT = pind i mund. Så skal den lære at beholde pinden i munden, til man giver den lov til at spytte ud. Tænk igen i hundebaner. Hvad er godt, og hvad er forkert. Det er godt, hunden tager pinden og beholder den i munden, men det er forkert hvis den spytter ud før tid. Derfor rose hvalpen meget, når den sidder med pinden, men aldrig rose, når den afleverer. Hvis man roser og klapper hvalpen, når den afleverer, vil den få opfattelsen af, at det er godt, og den vil så - meget forståeligt - skynde sig at spytte ud for at opnå den eftertragtede anerkendelse. – Jeg spyttede pind ud, far bliver glad. Jo før jeg spyttede pind ud, jo før bliver far glad. Sig tak, og lad det være fint.

Når den sidder pænt med pinden, til man siger tak, begynder man at gå rundt i haven, og hvalpen skal nu beholde pinden i munden. Man roser, og skulle den spytte ud, griber man straks ind, giver den pinden i munden med en lidt bestemt besked. – Apport!. Arbejd ikke for længe af gangen. Hvalpen må ikke blive træt af øvelsen.

Den skal i stedet styrkes i det meget vigtige at arbejde for jægeren.

Skal apportere

Så snart man er ovre den første fase med kosteskafte, kan der skiftes til dummyer med fjer eller skind på.

Fasanvinger og hareskind fra efterårets jagter kan gemmes og bruges til fremstilling af dummyerne, som laves af en rundstok beviklet med et stykke gulvtæppe, som man så binder et par vinger eller et stykke skind udenpå. Det er en realistisk apporteringsgenstand. Den er ret blød og er så stor, at hvalpen er nødt til at lukke munden ordentlig op og holde ordentlig fast.

Naturligvis skal hvalpen lære, at Apport! er en ordre, men det er lysten, der driver værket. Derfor går meget af oplæringen ved hjælp af opmuntringer. Det hele kan som al anden oplæring deles i to nemlig indlæringsfasen og kravfasen. Der er ingen mening i at forlange at en elev skal løse en opgave hvis han, hun eller den ikke har lært det. Der er altså heller ingen mening i at forlange at en hund skal kunne noget, den ikke har lært.

Man sætter altså først sin vilje igennem, når man ved, hunden kan det, man forlanger. Hvis den pludselig ikke vil samle dummyen op, som den ellers har gjort 200 gange, så tager man fat og siger: - Kan du

så høre efter og tage den! Eller hvis den pludselig hellere vil støve rundt efter havens solsorte end hente dummyen, så er man der igen, og hvalpen ved, hvorfor mennesket er vred.

Ellers går det på ros og opmuntring, og man kan give opmuntringen en ekstra tand ved at få hunden til at springe himmelhøjt op og tage dummyen fra sin hånd. Men altså ikke noget med at ruske eller rive i hunden, knibe den i øret eller lignende for at få den lært at tage apporten eller samle op. Den aner jo ikke, hvorfor den påføres ubehagelighederne og tænker: - Der må være noget galt med den apport, siden far er så vred. Den skal jeg nok holde mig fra. Via denne form for dressur vil mange unghunde være i stand til i syvmånedersalderen på få minutter at finde og bringe seks til otte apportemner, som er kastet inden for et område på ca. 1.000 kvm. på en græsmark. Og gør den det med lyst og glæde, så vil man sikkert opdage, at den efter at have hentet alle emnerne, sætter sig foran sit menneske, den kloge flokleder, ser op og ”siger”:

Skal vi ikke lige gøre det en gang til.

Træning

Resten er egentlig bare træning og atter træning, sådan kan man godt udtrykke sig, for når hunden har lært at apportere og ved hvad der forventes af den, drejer det sig om videreudvikling her fra. Naturligvis skal unghunden lære at apportere fugle og hårvildt, og det kan være en god idé at starte med de nye emner hjemme på græsplænen, hvor man har fuld kontrol over situationen.

Så snart man er sikker på, hunden vil apportere fugl og hårvildt er det med at komme i terrænet og træne, men ikke nødvendigvis med fugl og kanin hver gang. Man kan bare fylde lommerne med dummyer